

ชื่อเรื่อง ผลกระทบทางเศรษฐกิจของโครงการชุมชนอุดมสุขของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร :

ศึกษากรณีชุมชนบ้านดอนสีนนท์ จังหวัดฉะเชิงเทรา

ชื่อผู้แต่ง กันตรัตน์ นามสมมุติ

ปี พ.ศ. 2564

บทคัดย่อ

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นการศึกษาบทบาทด้านการพัฒนาชุมชนของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) โดยใช้พื้นที่ชุมชนบ้านดอนสีนนท์ จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นกรณีศึกษา โดยมุ่งตอบคำถามที่ว่าโครงการชุมชนอุดมสุขของ ธ.ก.ส. ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของชุมชนบ้านดอนสีนนท์อย่างไร และทำให้เศรษฐกิจของชุมชนบ้านดอนสีนนท์เกิดการพัฒนาย่างยั่งยืนตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) หรือไม่ งานวิจัยใช้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ขององค์การสหประชาชาติเป็นเกณฑ์ชี้วัดผลการพัฒนาจากโครงการชุมชนอุดมสุขของ ธ.ก.ส. และใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ของ ธ.ก.ส. กลุ่มผู้นำและคณะกรรมการชุมชน กลุ่มสมาชิกชุมชนทั้งที่เข้าร่วมและไม่ได้เข้าร่วมโครงการฯ รวมทั้งหมด 12 คน รวมทั้งการสังเกตสภาพความเป็นอยู่ภายในชุมชน งานวิจัยพบว่า โครงการชุมชนอุดมสุขของ ธ.ก.ส. ส่งผลกระทบต่อด้านการลดรายจ่ายและเพิ่มเงินออม โดยเฉพาะผลกระทบที่เป็นการต่อยอดการทำงานของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตของชุมชน แต่ในด้านการเพิ่มรายได้และผลิตภาพการผลิตไม่สามารถเห็นผลได้ชัดเจนนัก ผลจากโครงการจึงเป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนด้านที่ 2 ในการเพิ่มการเข้าถึงความรู้และบริการทางการเงิน และเป้าหมายที่ 8 ในการเสริมความแข็งแกร่งและการเข้าถึงสถาบันการเงินและบริการทางการเงิน อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากการวิจัยสะท้อนว่า ผลลัพธ์เชิงบวกที่เกิดขึ้นกับชุมชนบ้านดอนสีนนท์เกี่ยวข้องอย่างมากกับระดับการพัฒนาเดิมของชุมชนที่มีพื้นฐานค่อนข้างดีอยู่แล้ว และยังมีข้อสังเกตเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างบทบาทของ ธ.ก.ส. ในฐานะเจ้าหนี้กับบทบาทของ ธ.ก.ส. ในด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนด้วย ซึ่ง ธ.ก.ส. ควรเข้าไปถึงความต้องการที่แท้จริงของชุมชน โดยคำนึงถึงบริบทชุมชนและความเป็นไปได้จากการพัฒนา รวมทั้งควรศึกษา กำหนดหรือให้ความสำคัญกับตัวชี้วัดเชิงคุณภาพที่สามารถนำมาใช้ประเมินผลโครงการพัฒนาชุมชนในครั้งต่อไป